

INTERDYSCYPLINARNE STUDIA NAD DZIECIŃSTWEM I PRAWAMI DZIECKA II STOPIEŃ, DYSCYPLINA WIODĄCA – PEDAGOGIKA

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	<i>Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka (dyscyplina wiodąca – Pedagogika)</i>
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	7
Poziom studiów	II
Profil	Ogólnoakademicki
Specjalności	-
Forma/formy studiów	Stacjonarne
Liczba semestrów	4
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	120
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister
Łączna liczba godzin zajęć	960 godzin kontaktowych + 300 godzin praktyk, łącznie 1260 godzin
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Wykorzystywane w procesie kształcenia sposoby weryfikacji efektów to: egzaminy pisemne, ustne, kolokwia, eseje, dyskusja, praca w zespołach, indywidualna praca na zajęciach, prezentacje multimedialne, realizacja projektów, wykonywanie i prezentacja prac domowych.
Sposoby oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Kryteria oceny pracy ustalone przez prowadzącego zajęcia i/lub skale punktowe z przedziałami odpowiadającymi skali ocen przyjętej w APS (3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0).
Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	101
Dziedziny nauki/sztuki i dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia	Dziedziny: nauki społeczne, nauki medyczne i nauki o zdrowiu Dyscypliny: pedagogika, nauki prawne, nauki o

	polityce i administracji, nauki medyczne
Procentowy udział liczby punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) dla każdej z dyscyplin, do której przyporządkowany został kierunek studiów, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej ¹	pedagogika (dyscyplina wiodąca):68% nauki prawne: 8% nauki o polityce i administracji: 9% nauki medyczne: 15%
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych*	Nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych	Trzy miesiące – 300 godz.
Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Praktyki student będzie mógł odbyć w miejscu pracy związanym z kierunkiem studiów, w kraju lub zagranicą, w organizacji pozarządowej, samorządowej, oświatowej, kulturalnej, interwencji społecznej, innej (tematycznie związanej z kierunkiem studiów)
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	18
Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), które student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru	42,5% (włączając praktykę, tutoring, seminaria)
Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), którą student musi uzyskać w ramach zajęć: związanych z prowadzoną na uczelni działalnością naukową** w dyscyplinie/dyscyplinach, do których przyporządkowany został kierunek studiów (w przypadku profilu ogólnoakademickiego) lub kształtujących umiejętności	74%

¹ Po zmianie Rozporządzenia MNiSW w sprawie charakterystyk drugiego stopnia PRK dostosujemy efekty kierunkowe do efektów opisujących dziedziny nauki/sztuki i dyscypliny naukowe/artystyczne.

praktyczne (w przypadku profilu praktycznego)	
Wskazanie związków z misją uczelni i strategią jej rozwoju	<p>1. Zgodność studiów z misją i strategią uczelni</p> <p><i>Interdyscyplinarna studia nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> wpisują się w misję Akademii Pedagogiki Specjalne im. Marii Grzegorzewskiej. Zgodnie z przesłaniem patronki Uczelni „nie ma kaleki – jest człowiek”, jest przygotowanie specjalistów pracujących na rzecz osób z różnorodnymi rodzajami niepełnosprawności w duchu poszanowania ich ludzkich i obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako niezbywalnego elementu ludzkiej kondycji oraz włączania osób z niepełnosprawnością w życie społeczeństwa na zasadzie równoprawnych obywateli.</p> <p>W podobnym duchu tolerancji i sprzeciwu wobec wszelkich form dyskryminacji kształceni są i będą wszyscy studenci, przygotowujący się do zawodów określanych mianem zawodów zaufania społecznego. Intencją APS jest wykształcenie światłych i twórczych profesjonalistów, dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych, jak i troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk, na rzecz których będą pracować.</p> <p>Jako ośrodek akademicki Uczelnia ma ambicje wzbogacania swego potencjału badawczego i dydaktycznego, rozwijając nurt badań podstawowych i aplikacyjnych oraz doskonaląc warsztat dydaktyczny.</p> <p>Uczelnia pełni również służebną rolę wobec</p>

środowiska lokalnego, poszerzając systematycznie wachlarz usług edukacyjnych i terapeutycznych, oferowanych zarówno przez nauczycieli akademickich, jak i studentów – wolontariuszy.

W perspektywie, Uczelnia aspiruje do roli wiodącego krajowego i europejskiego centrum wymiany myśli i idei w zakresie nowoczesnej pedagogiki oraz nauk społecznych, zorientowanych na profesjonalne wspieranie ludzi z różnego rodzaju trudnościami, wynikającymi ze stanu zdrowia i sytuacji społecznej.

Dlatego też – uwzględniając misję i aspirację Akademii Pedagogiki Specjalnej – *Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka* łączą przesłanie patronki APS – Marii Grzegorzewskiej ze społeczno-pedagogicznym wyzwaniem Janusza Korczaka, który jako wykładowca tej uczelni głosił: „nie ma dzieci są ludzie”.

Studia nad dzieciństwem i prawami dziecka są ośrodkiem kształcenia, badania i działania realizowanego w poszanowaniu ludzkich i obywatelskich praw, w duchu tolerancji i sprzeciwu wobec wszelkich form dyskryminacji i wykluczenia. Są ofertą skierowaną do osób, które działają lub chciałyby działać w różnych obszarach wsparcia, rzecznictwa czy ochrony praw dzieci.

Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka pełnią służebną rolę wobec międzynarodowego, polskiego i warszawskiego środowiska badaczy i działaczy związanych z prawami dziecka i spuścizną korczakowską.

2. Misja interdyscyplinarnych studiów nad dzieciństwem i prawami dziecka

Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka sięgają do najbliższych APS wzorów pedagogiki Janusza Korczaka, Marii Grzegorzewskiej i Heleny Radlińskiej. Są to studia odwołujące się także do współczesnych europejskich i światowych badań nad dzieciństwem i prawami dziecka prowadzonych przez pedagogów, psychologów, socjologów, polityków społecznych i pracowników socjalnych oraz prawników i przedstawicieli nauk medycznych. Są to studia ogólnoakademickie II stopnia łączące badania z działaniem i kształceniem (*action research*), odnoszące się do polskich i europejskich regulacji prawnych i społeczno-kulturowych związanych z badaniami, działaniami i ochroną praw dziecka (Konwencja o Prawach Dziecka, unijne i polskie strategie na rzecz dzieci, monitoringi UNICEF sytuacji dzieci, inicjatywy Rzecznika Praw Dziecka itp.). Studenci są objęci tutoringiem pedagogicznym. Misją *Interdyscyplinarnych studiów nad dzieciństwem i prawami dziecka* jest budowanie i rozwijanie w Akademii Pedagogiki Specjalnej znaczącego ośrodka badań i działań skupionych wokół dziedzictwa Janusza Korczaka i polskiego wkładu w ochronę praw dziecka na arenie międzynarodowej. Ośrodek ten skupia i będzie skupiał środowisko badaczy i działaczy związanych z polskim i międzynarodowym ruchem korczakowskim i ruchami na rzecz praw dziecka. Studia działają we współpracy z Rzecznikiem Praw Dziecka w Polsce oraz z siecią (*Children Rights European Academic Network* z siedzibą w Poczdamie).

Akademia Pedagogiki Specjalnej od 12 lat jest niepełnoprawnym członkiem tej sieci.

Studia nad dzieciństwem i prawami dziecka są ugruntowaną i stale rozwijającą się strukturą europejską i międzynarodową. W Europie rolę patrona, partnera tych studiów pełni od lat *Centre for Children's Rights Studies University of Geneva* (obecnie funkcje Dyrektora Centrum Praw Dziecka sprawuje prof. Philip Jaffe). Poprzez sieć Katedr UNESCO współpracujemy z wieloma europejskimi i pozaeuropejskimi ośrodkami. Przedsięwzięciu patronuje Międzynarodowe Stowarzyszenie Janusza Korczaka IKA oraz Katedra UNESCO im. Janusza Korczaka.

Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka stanowią uzupełnienie oferty pedagogicznej Akademii Pedagogiki Specjalnej. Są to studia wypełniające niszę zawodową – adresowane do niewielkiej liczby studentów (roczna rekrutacja na poziomie 15–20 osób). Studia mają charakter zindywidualizowany. Indywidualizacja dotyczy przede wszystkim zajęć fakultatywnych, wybranych miejsc praktyk, specyficznych projektów oraz badań praktycznych prowadzonych w ramach prac magisterskich, a także w zakresie języka obcego i kontaktów międzynarodowych studenta.

Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka mają perspektywicznie wprowadzać Akademię Pedagogiki Specjalnej do grona uczelni aspirujących do roli wiodącego krajowego i europejskiego centrum wymiany myśli i idei w zakresie nowoczesnej pedagogiki, pedagogiki specjalnej oraz nauk społecznych, zorientowanych na profesjonalne

	wspieranie ludzi z różnego rodzaju trudnościami, wynikającymi ze stanu zdrowia i sytuacji społecznej.
Sylwetka Absolwenta	<p>Absolwent <i>Interdyscyplinarnych studiów nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> uzyskuje dyplom magisterski poświadczający ukończenie studiów II stopnia na kierunku <i>Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> – dyscyplina wiodąca – pedagogika. Takie kwalifikacje pozwolą mu pełnić rolę lidera i obrońcy praw dziecka w różnych instytucjach i środowiskach pedagogicznych.</p> <p>Absolwent <i>Interdyscyplinarnych studiów nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> może także uzyskać zatrudnienie w mediach zajmujących się problemami dziecka, w organizacjach pozarządowych w samorządzie lokalnym w charakterze eksperta, specjalisty, ewaluatora i kreatora rozwiązań systemowych na dowolnym szczeblu polityki społecznej: samorządowym, gminnym, powiatowym, wojewódzkim, ogólnokrajowym. Może zajmować specjalne stanowiska związane z badaniami i działaniami na rzecz praw dziecka, może występować jako doradca, społeczny rzecznik, obrońca czy edukator praw dziecka.</p> <p>Dzięki rozbudowanym różnorodnym praktykom absolwent <i>Interdyscyplinarnych studiów nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> ma umiejętności pracy z dziećmi i na rzecz dziecka, dysponuje także kapitałem społecznym polskiego i międzynarodowego środowiska działaczy praw dziecka.</p> <p>Absolwent <i>Interdyscyplinarnych studiów nad dzieciństwem i prawami dziecka</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Staje się ekspertem w zakresie dobrostanu

	<p>dziecka, wczesnej interwencji, systemów wsparcia dziecka, praw dziecka i zagadnień związanych z środowiskowym wymiarem.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Ma wiedzę pedagogiczną, psychologiczną, socjologiczną, politologiczną, prawną i medyczną pozwalającą mu rozumieć proces rozwoju dziecka oraz wychowanie dziecka w różnych środowiskach. Zna i rozumie różne oblicza dzieciństwa, jego indywidualne społeczne, kulturowe i ekonomiczno-polityczne uwarunkowania w dzisiejszym świecie. Jest skłonny do krytycznej analizy źródeł informacji oraz głębokiej analizy tekstów akademickich, doskonaląc swój własny warsztat pisarstwa akademickiego. Ma wiedzę na temat metodologii badań, ale przede wszystkim prawnoinstytucjonalnych ram pomocy i wsparcia dziecka w wielorakich sytuacjach. 3. Umie patrzeć na proces wychowania w perspektywie indywidualnej i społecznej. Rozumie indywidualny wysiłek i trud dziecka oraz społeczno-kulturowe konteksty wychowania i socjalizacji. 4. Jest refleksyjnym praktykiem, potrafi kierować własnym rozwojem, zdobywać i wiedzę teoretyczną i praktyczną, refleksyjnie oceniać siebie i swoje działania, budować i rozwijać swój kapitał intelektualny i społeczny, z poszanowaniem własności intelektualnej. 5. Jest troskliwym opiekunem dziecka służącym radą i pomocą, a jednocześnie szanującym
--	--

	<p>podmiotowość i autonomię dziecka, umiejącym stwarzać wyzwania i sytuacje skłaniające dziecko do podejmowania indywidualnych i zbiorowych działań edukacyjnych.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Buduje swoją biografię zawodową na podstawie wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych wcześniej na studiach licencjackich popartych różnorodnymi doświadczeniami pracy z dziećmi i wokół ich dobrostanu i ich praw, które rozwija, biorąc udział w działalności naukowej na studiach II stopnia. 7. Swój profesjonalizm opiera na uniwersalnych wartościach w służbie dobra dziecka, poszanowaniu jego godności, wolności i dziecięcego obywatelstwa połączonych ze spolegliwym stosunkiem do dziecka, wspieraniem jego rozwoju i budowaniem ładu społecznego przyjaznego dzieciom, skierowanego na działania antydyskryminacyjne i inkluzyjne. 8. Ma pozytywne nastawienie do siebie, do dziecka, do innych ludzi i do świata. To człowiek kreatywny, twórczy, poszukujący nowych rozwiązań, gotowy do inicjowania i wdrażania zmian. 9. Buduje swoją tożsamość zawodową w perspektywie lokalnej i globalnej. Zna, rozumie i rozwija polskie tradycje, doświadczenia i osiągnięcia w zakresie praw dziecka, a jednocześnie jest otwarty na międzynarodowe procesy, wyzwania i rozwiązania podejmowane
--	---

	<p>przez różne międzynarodowe środowiska i agendy.</p>
<p>Wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy</p>	<p>Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka istnieją w większości krajów, prowadzą je uczelnie o bardzo dobrej renomie. Są to studia związane z naukami o edukacji, o prawie i polityce. Studia te tworzą sieć uniwersytecką (<i>Children Rights European Academic Network</i> z siedzibą w Genewie), mają swojego koordynatora: prof. Philip Jaffe <i>Centre for Children's Rights Studies University of Geneva</i>. Są to studia ugruntowane w przestrzeni akademickiej, ale niszowe adresowane do wąskiej grupy zawodowej, kształconej w różnorodnych elastycznych formach.</p> <p><i>Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> ukierunkowane są na nowe, ważne wyzwania społeczne i edukacyjne związane z prawami dziecka. Mają odpowiadać na zobowiązania Polski wynikające z podpisania Konwencji o Prawach Dziecka i przygotowywać kadry do centralnych i lokalnych instytucji państwowych, samorządowych i pozarządowych zajmujących się przestrzeganiem praw dziecka (Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Obywatelskich, Ministerstwo Spraw Zagranicznych Ministerstwo Edukacji, Urząd miasta Warszawy, urzędy powiatowe, starostwa), a także do mediów oraz pedagogicznych instytucji socjalnych, kulturalnych i edukacyjnych zajmujących się projektowaniem pracy z dziećmi, działalnością różnych instytucji edukacyjnych oraz interwencją w sprawach naruszania praw dzieci. Ważnym miejscem pracy dla absolwentów interdyscyplinarnych studiów nad</p>

	<p>dzieciństwem i prawami dziecka są organizacje pozarządowe (ponad 80 organizacji, stowarzyszeń związanych z Biurem Rzecznika Praw Dziecka).</p> <p>Zgodnie ze zobowiązaniami Polski wynikającymi z podpisania Konwencji o Prawach dziecka – <i>Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> przygotowują kadry zawodowe, które zajmą się: monitorowaniem praw dziecka oraz realizacją specjalnych programów i zaleceń związanych z prawami dziecka (prawo do: życia, rodziny i wsparcia socjalnego, zdrowia, edukacji, do życia bez przemocy</p> <p><i>Interdyscyplinarne studia nad dzieciństwem i prawami dziecka</i> uwzględniają zalecenia i strategie opracowane na potrzeby Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej², przyjmują elastyczną, częściowo eksperymentalną formę kształcenia ukierunkowanego na projekty edukacyjne i alternatywne rozwiązania. Umożliwi to kształtowanie w działaniu tzw. kompetencji kluczowych (niezbędnych do realizacji projektów), do których zaliczają się: porozumiewanie się w języku ojczystym i obcym, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne i obywatelskie, inicjatywność i przedsiębiorczość, świadomość i ekspresja kulturalna oraz kompetencje informatyczne³.</p> <p>Zgodnie z zaleceniem Parlamentu Europejskiego i Rady Europy studia te kształcą do niszowego, ale wyraźnego, na razie jeszcze ekskluzywnego rynku</p>
--	---

² Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32006H0962>, (dostęp: 3.12.2018).

³ Tamże.

	pracy.
--	--------

* Dotyczy kierunku studiów przyporządkowanego do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne i nauki społeczne.

** Uwzględnia się zajęcia przygotowujące do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.